

To se ima ne samo enkrat, ampak večkrat opraviti; zakaj, čem hitreje se te nepotrebne mladike odstranijo, tem manj bo škoda, katero ti izrastki prouzročijo trti. H.

Kurivna moč raznih netil.

Ako se vzame kurivna moč od gabrovine = 1000, tako se najde za kurivno moč razne lesovine sledeča lestvica: javor 1011, bukev 966, hrast 960, jesen 886, breza 855, bor 697, jela 690, jelša 600, trepetlika 570, vrba 508. Česki premog ima blizu 16% manj kurivne moči, kakor angleški premog. Sota ima raznovrstno kurivno moč po svoji dobroti; $3\frac{1}{3}$ kubičnih metrov bukovine ali $1\frac{1}{2}$ kubičnih metrov dobrega premoga se jednačijo s 17.61 kubičnimi metri slabe, z 8.34 kubičnimi metri srednje in 4.61 kubičnimi metri dobre šote.

Dober klej za porcelan.

Vzamejo se štiri deli alabastrovega malca (gipsa) in jeden del v prah stolčenega arabškega gumija. Vse to se v mrzli boraksovi raztoplini do gostega močnika nameša in s tem klejem razbite stvari zlepijo.

Sejmovi. Dne 18. maja v Ljutomeru, v Središču, v Radgoni, v Marenbergu, v Cmurku in v Vojniku. Dne 22. maja v Loki. Dne 25. maja v Rogacu in Vitanju.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Zborovanje pol. društva „Pozor“ v Ptuj.) Društvo „Pozor“ je imelo dne 6. t. m. občni zbor. Zborovanje vodil ga je podpredsednik dr. Jurtela, ker je bil predsednik dr. Ploj zadržan po opravkih.

Pri prvi točki dnevnega reda poročal je tajnik, ces. svetovalec Jerman, o delovanju društva v minolem letu, omenivši, da je imelo tri javna zborovanja, prvo v Ptuj, drugo pri sv. Vidu poleg Ptuja in tretje pri sv. Jurju na Ščavnici, naglašaje, da se je imelo takrat društvo v prvi vrsti z državno-zborsko volitvijo pečati in da je bila radi tega udeležitev vselej mnogobrojna. Iz njegovega poročila smo tudi izvedeli, da je društvo „Pozor“ prouzročilo, da se je postavil lani kandidat za mestno skupino Maribor-Ptuj. Govorec o številu za slovenskega kandidata oddanih glasov, spominjal se je možatih Središčanov posebno pohvalno, kar se je občno s slavo-klici odobraval. Društvo je imelo priliko za pravice slovenskega naroda se potegovati tudi v nekeje stvari z okr. zastopom ptujskim, potem v šolskih zadevah.

Po tem poročilu, ki se je od vseh strani odobraval, volil se je novi odbor in sicer so bili voljeni sledeči gospodje: dr. Jurtela, predsednik, dr. Ploj, podpredsednik, dr. Čuček, Al.

Brenčič, dr. Horvat, B. Hrtiš, Jos. Jerman, odborniki. M. Brenčič, Ant. Gregorič, Andrej Jurca, namestniki. Tajnik je gosp. Jerman, blagajnik je g. dr. Čuček. Pri tretji točki dnevnega reda sprejel se je po kratkem govoru g. dr. Gregoriča predlog, da občni zbor društva „Pozor“ izreče zahvalo in priznanje onim slovenskim poslancem, ki so se krepko potezali za pravice Slovencev v deželni in državnem zboru, soglasno.

Šrta točka dnevnega reda se po nasvetu g. Jermana ni pretresovala, ampak iz raznih razlogov za zdaj opustila. Odbor se je pooblastil potrebno ukreniti; ako bode kazalo, bode se pri prihodnjem zborovanju postavila spet na dnevni red, ker je predmet za nas Slovence na Štajerskem neizmerno važen.

(Konec prih.)

Iz Breškega okraja. (Okr. in občinske volitve.) Ker se je bralo v našem cenjenem listu, da se bodo v večjih okrajih vršile volitve okrajnih zastopov, naj še jaz omenim, da je tudi v našem okrajnem zastopu, treba velike spremembe, kajti v njem so razun enega župana vsi bolj liberalni. Njim je za kmečki blagor le malo mar, samo doklade znajo nalagati, drugo pa vse pozabijo. Seje imajo večji del po nedeljah pred poznim pravilom, menda samo za to, da jim ni treba v cerkev iti. Zatoraj, dragi volilci, kadar pride čas volitve ne držite rok križem, zakaj naši očuhi, to je nemčurje, si bodo vse žile napeli samo, da bi še dalje zvonec nosili, saj imate zdaj že več gospodov in mož, kateri so sposobni tega opravila. Izberite si prave odbornike, da si potem volijo načelnika. Zopet pri starem ne sme ostati, ako bote složno volili, vam je zmaga gotova. Ker ste zmagali za deželni zbor, bote tudi gotovo v okrajni zastop. Ako dobimo novega načelnika, potem je gotovo, da jo bo Jaka popihal, to pa čem prej, tem bolje. Nas še ena čaka, kajti občinske volitve so že pred durmi. Tega se pač mnogi veselijo, nekateri pa bojijo, kakor deca Miklavževega večera. O tem bi se pač dalo mnogo govoriti, ker pa ni mogoče, dovolite mi, da le nekaj stavkov navedem. Občinske volitve so važne, zakaj to traja tri leta in ako je slab župan, je še tri mesece dolgo, ne pa dolga tri leta. Kako srečna je občina, katera ima vestnega župana, posebno domačina, kateremu ni za čast svoje službe, ampak za blagor občine. To se je pokazalo pri volitvah za deželni in državni zbor. Kakor sem že rekel, pa je dobro si le domače može voliti za župane, ne pa takih, kateri vam Bog ve, kaj vse pred volitvo obetajo, celo nesramno z denarjem, s pijačo in z jedjo požrešne trebuhe napolnjujejo. Kadar pa postanejo župani, po tem pa takih lačenbergerjev nič ne poznajo. Potem tak še tudi ni za župana, kateri je od

vsakega odvisen in se gosposke suknje že od daleč boji in se od vsakega da obrniti. Vidite, dan danes je že skoro v vsaki vasi kaka šola ali štacuna. Kjer so v njih dobri gospodje, tam je dobro za občino, toda meni se dozdeva, da je pri nas še najboljše, če vsak ostane pri svojem kopitu. Torej dragi Dobovčani, Kapelci in Bizeljanci, vzdramite se enkrat iz vašega spanja, da ne bote na sramoto drugim občinam, volite take župane, da se jim ne bo treba od daleč odkrivati, ko bi jim človek vse kaj druga rad storil. Le za vero, dom in cesarja!

Iz Žalca. (Šulvereincev den.) V nedeljo, dne 2. t. m. imeli so šulvereinci, kar jih spada pod „Savinjsko skupino“, svoj občni zbor. Da so si ravno narodni Žalec izbrali za svoj shod, to mu je posebna čast, za katero se je tudi lepo zahvalil. Kako? — Stem, da ni kar nobeden Žalčan prišel k zboru. Pri „Kroni“ so se šulvereinci hoteli zbrati in krčmarica, gospa M. Schuscha (!), pripravljala je skoraj cel teden reči, katerih bi bilo tolpi šulvereincev treba; zaklala je tele, puranov, kopunov itd., cel polovnjak vina in več pučelov piva je imela k redu, češ, da si bodo zalivali, ko bi jim pečenka postala premastna ali bi jih kje govori preveč uneli. Vse je bilo v redu, samo točarice ni dobila, ker so se poštene Slovence branile pri njej te službe in pa, kar jo je še huje zadelo, gostov ni prišlo. Vseh mož, žen in otrok še za dva duceta ni bilo, ubogo tele in purani pa so torej zastonj smrt storili, ni ga bilo, ki bi bil njih mesa pozelel. No pa da še povem kaj o zboru, začeli so ga blizu po treh, a ob petih že ni bilo ne duha ne sluha o šulvereincih v „Kroni“. Uboga krčmarica! Časa ji je potem ostalo zadosti, da je spremljevala nemške otrobe, katerih so bili raznesli nekoliko v zboru baron Hackelberg, veleposestnik Lenko pa stotnik Weber. Trije kmetje iz Galicije pa tajnik Dobrnski, g. Kos, gotovo niso bili vseh mogli povziti in so se baje zakleli, da na tak „den“ ne gredo nikoli več. Prav, toda še tokrat je bilo brez potrebe.

Iz Prihove. (Slana. Zločinstvo.) Veselili smo se že tople spomladi; drevje začelo je zeleneti, tudi po vinogradih lepo žene, ker zimski mraz ni bil nič poškodoval trsovja. Nadjali smo se letos dobre letine, ker je tudi sadno drevje obilno evelo. Pretečeni teden pa je začel mrzel sever pihati, in povzročil je hud mraz. Po Pohorju je precej snega nametalo, tudi v ravnine smo ga dne 6. maja dobili, pa pobelil tukaj ni. Dne 8. maja pa je bil tak mraz, da je bilo vse trdo. Po vinogradih je iz večine vse suho, tudi sadje je brž ko ne proč. Pa ne čudimo se, če nas Bog kaznuje; kajti zaslužimo si še vse hujšo kazen. Če se malo ozremo po svetu povsod vidimo žalostne dogodke. Tukaj

se sliši o tatvini, tam o ropu, spet na drugem kraju o samomoru itd. Tudi v naši poštini Prihovski fari doživeli smo žalosten dogodek. Zastrupil je namreč nek Aloiz Ratej, od sv. Jerneja, Jakoba Rebernika, posestnika v sp. Grusovju Prihovske fare. Rebernik je namreč malo bolehal; hajdi zdaj je priličen čas, si misli hudobnež, in prinese steklenico zdravila, pomešanega z mišnico, rekoč: „Tu imate, izpijte hitro, na tretji dan Vam bo že boljše“. Mož, ne sluteč nevarnosti, izpije hitro. Kmalu pa začne pljuvati. Hitro pošljejo po zdravnika in po gospoda kaplana. Dal se je prevideti s sv. zakramenti in dve uri potem v strašnih bolečinah izdihne svojo dušo. Vse žaljuje za njim. Bil je ranjki dober prijatelj vsakemu. Pomagal je rad, kolikor je mogel. Bil je pa tudi dober kristjan ter je rad romal na daljno božjo pot v Marija-Celje. Naj počiva v miru! Kaj pa je hudobneža gnalo k temu, to mi ni znano. Imajo ga pa že pod ključem.

Od Sv. Vrbana. (Po boj. — Požari. — Zadržega.) Velikonočni ponedeljek je obiskal na odpustu živeči vojak Jožef Brunčič od sv. Bolfenka svojega brata na Gajeh pri sv. Vrbanu. Domov gredoč se poda v Krambergerjevo krčmo v fari sv. Roprta, kjer se je sošlo mnogo pivcev. Med fanti se vname prepir in pretep, kateremu konec je bila smrt Jožefa Brunčiča. Strašno so nesrečneža razdivjani fanti z noži razmesarili, mu prsi utrli; mrtvo truplo pa so skrili v listje v bližnjem Črmlenskem logu v fari sv. Bolfenka. Še le za teden dni so našli umorjenega po mnogem iskanju. Morivce so spravili pod ključ, in ti so trije rogovileži iz Jirsovec, fare sv. Vrbana. — Tukaj vedno požar razsaja, kakor da bi živeli med ruskimi nihilisti. Na Strmcu, Kamenščaku, Gajeh, je v kratkih mesecih pet pohištrev pogorelo. Na „belo nedeljo“ je ogenj popolnoma vpepelil pohištvo Franca Krambergerja na Kamenščaku. V okrogu pol ure je v tem kraju pogorelo Poličevo, Kranjčevo, Sorčičevo in Bračkovno stanovanje. Gotovo je pri nekaterih napazljivost kriva nesreče; pri drugih je pa očitna hudobija, ker so bile hiše brez prebivalcev; morala je tedaj le zlobna roka uzročiti požar. — Nenavadne in čudne so naše razmere pri šoli. Naši „šolski očetje“ so tako zavozili, da noben pošten Vrbančan noče prevzeti „častne službe“ šolskega nadzornika. Okrajni šolski svet v Ptujju pošilja skozi pol leta zdaj temu, zdaj unemu „dekret“, da bi prevzel ta posel. Med 3500 prebivalci ne morejo pa vendar na pravega moža zadeti. Vsak je dozdaj vrnil dekret. Menda bodo taki prigodki nekaterim gospodom v Ptujju odprli oči (ako niso slepi rojeni), da se naše slovensko ljudstvo ne dá za nos voditi.